

Dela credinta la tara

Ziarele au publicat recent proiectul de Directivă în vederea unui nou Plan, precizând, de activitate și construcție socialistă, ce urmează să fie discutat și hotărât la al treilea Congres al Partidului Muncitoresc Român, care va avea loc în plin solstițiu de vară. Asupra acestor Directive se totesc în presă, zi de zi, păreri din partea cetățenilor doritori de o stare merenă mai înfloritoare și de realizări de interes într-adevăr obștești în patria noastră. Că Directivile îmbrățișează toate ramurile de activitate ale poporului, de la agricultură la industrie, de la economie la cultură, ar fi lucru îndăzneț, căci un cetățean să vorbească de unul singur despre un atât de mare număr de probleme de specialitate, căci în spiritul unei planificări coordonatoare sunt supuse varicun discuzii publice. Dăruenii s'au deppis deci în obiceiul de a-și alege câte un aspect sau câte un sector al ~~planului~~ ^{planului} Plan, câte o latură sau un anumit, cu care și, prin specialitatea lor sau prin preocupări, au un contact cotidian, sau față de care ei se simt dotați cu experiență și apte.

Să mi se dea voie să-mi tair și eu din aria proiectului de Plan o asemenea problemă, circumscrisă de sine în primul rând de înclinările inimii mele! Despre o chestiune străveche aș spune un cuvânt pe care l-aș sublinia cu speranța arzătoare a unei viitoare sau iminente solu-

ționari. De-a lungul vieții au avut răstimpuri, când
mai lungi, când mai scurte, de spirit atenta asupra
științelor istorice. Căun Românul e născut poet,
mi se pare firesc să mă fi interesat mai răstos
problemele legate de torentul poporului nostru. O neapărat
de fierbinte pasiune m'a urmărit în permanentă pentru
problema, cu atât de multe fețe și aparent nesolubilă,
a formării poporului român. Problema are puncte
de incidență cu una din cele mai înfrumusețate epoci de
plus este într-o rețată mai impenetrabilă decât a celei
mai dense galaxii.

Am fost inspirat de la Cronicari, de la Dimitrie Cantemir,
de la Inochentie Ilicu, de la strănuta trinitate a
Scvalesi Modeleni: Samuel Ilicu, Sincari și Petru Maior,
credința că poporul nostru s'a format în Dacia și
că din perioada formării sale el a continuat să
trăiască aci, oricare ar fi fost vicisitudinile seacurilor.
Se știe că această credință cu privire la formarea
și continuitatea Românilor în Dacia a fost prezentată
chiar din partea învățaților români în multe feluri,
nu străine de grave erori. Altesori credința a fost
imboscă în ficțiuni teoretice ingluvoase, dar de-o
adorabilă naivitate. Și adesea ea a fost alterată de
puncte de vedere politice, ce n'au nicio de a face cu
foarte gravele exigente ale cercetării științifice. Un
e mai puțin adevărat că foarte influențată de lamen-
tabile puncte de vedere politice s'au arătat și învățații
cari au combătut sau mai combăt teza formării și

continuării poporului român în Dacia,

Cred că a sosit ^{în sfârșit} momentul ca această ~~problemă~~ ^{problemă} să fie rezolvată cu mijloace strict științifice. Regimul de democrație populară din Republica noastră întretine cu mari cheltuieli un mare număr de institute, cu un enorm număr de cercetători angajați, cari trăiesc în condiții preluie misiunii ce-o au de a cerceta cu rugămintea ~~de~~ cumpănit, de a aduna documente concludente, de a analiza faptele în lumina ce iese din ele și de a duce problemele spre o soluționare având toate caracterele certitudinii umane. Prin industrializarea crescândă a țării, prin sporirea accentuată a venitului național, Regimul de democrație populară din țara noastră va putea să susțină și mai hotărât și mai susținut decât până acum cercetările ~~și~~ de neînșurubire ampliare ce se fac în domeniul științelor în general. Am convingerea neînduplecată că o dată cu izbăvirea aceluor, ce vor alcătui cronica noului Plan, problema istorică a formării și continuării poporului român în Dacia la a cărei rezolvare, pusi la adăpost de penibilele erori trecute, colaborarea în muncă asiduo, părtinimă, istorică, arheologică și lingvistică, își va găsi termenul spre satisfacția noastră a tuturor. Conjectura istorică, argumentul concret, motivurile din secole de auroră peste care se apleacă arheologii spre a descoperi unelte, tipuri umane, ulcioare sau inele, cutare sau sutare

enigmatică formatiune lingvistică pe care s'a
 anticipat istoria, anume desfășurări semantice până
 acum prea usor folosite ca vedere, not avea darul
 de a transforma o veche credință într-o teză certă;
 într-o teză pusă în lumină cu aceeași putere, cu
 care astăzi stau în lumină templele dela Gândul
 ale dacilor,

Lucian Blaga